

DOĞU ANADOLU (DOĞU TÜRKİYE) NEO – TETİSİ’NİN KAMPAİYEN – TORTONİYEN (GEÇ KRETASE – GEÇ MİYOSEN) PALEOBATİMETRİSİNE BİR YAKLAŞIM

Sefer Örçen^a, Hüsnü Şos^b, Mehmet Emin Mükemre^b, Zeynel Atlı^b,
Elvan Demirci^b

^aYüzüncü Yıl Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Van

^bYüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van

(orcensefer@gmail.com)

ÖZ

Bu çalışmada, “Türkiye’nin Triyas-Miyosen Paleocoğrafya Atlası” gözönüne alınarak, Kampaniyen, Priyaboniyen, Akitaniyen-Burdigaliyen, Serravaliyen-Tortoniyen zaman dilimleri için Doğu Anadolu’nun paleobatimetrisine bir yaklaşım amaçlanmıştır. Paleobatimetrimin ortaya konulmasında bentik/planktonik foraminifer mikro ve makrofauna toplulukları kullanılmıştır. Kampaniyen’in *Orbitoides*, *Siderolites*, *Lepidorbitoides* bentik foraminiferleri; *Globotruncana*, *Rugoglobigerina*, *Gansserina* planktonik foraminiferleri; nannoplanktonlar ve makrofosiller (pelesipodlar, ammonitler ve rudistler) değerlendirilmiştir. Priyaboniyen’in, *Nummulites*, *Discocyclina*, *Actinocyclina*, *Chapmanina*, *Eoannularia*, *Halkyardia* bentik foraminiferleri; *Turborotalia*, *Globigerinatheka*, *Globigerina* planktonik foraminiferleri; nannoplanktonlar ve makrofosiller (gastropodlar, pelesipodlar ve mercanlar) değerlendirilmiştir. Akitaniyen–Burdigaliyen’in *Miogypsinoides*, *Miogypsina*, *Lepidocyclina*, *Amphistegina*, *Borelis*, *Operculina*, *Archaias* bentik foraminiferleri; *Globigerinoides*, *Globigeriquadrina*, *Catapsydrax*, *Globigerina*, planktonik foraminiferleri; nannoplanktonlar ve makrofosiller (gastropodlar, pelesipodlar ve ekinitler) gözönünde bulundurulmuştur. Serravaliyen – Tortoniyen için özellikle *Globorotalia*, *Globigerinoides*, *Globorotalia*, *Sphaeroidinellopsis*, *Velapertina*, *Globigerina*, *Orbulina* planktonik foraminiferleri kullanılmıştır. Türkiye’nin Triyas-Miyosen Paleocoğrafya Atlası’nda yer alan nonpalinspastik ve palinspastik paleocoğrafya haritalarından alınan profillerde Neo-Tetis döneminin Doğu Anadolu’daki Kampaniyen–Tortoniyen denizel bağlantıları, fosil topluluklarının paleoekolojileri ve litofasiyes özellikleriyle şelf, yamaç ve derin deniz paleobatimetrisi olarak yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğu Anadolu, Neo-Tetis, Kampaniyen–Tortoniyen, paleobatimetri

AN APPROACH TO THE CAMPANIAN- TORTONIAN (LATE CRETACEOUS-LATE MIOCENE PALAEOBATHYMETRY OF THE EASTERN ANATOLIAN NEO-TETHYS

Sefer Örcen^a, Hüsnü Şos^b, Mehmet Emin Mükemre^b, Zeynel Atlı^b, Elvan Demirci^b

^aYüzüncü Yıl University, Department of Geological Engineering, Van

^bYüzüncü Yıl University, Institute of Natural and Applied Sciences, Van
(orcensefer@gmail.com)

ABSTRACT

In this study, an approach to time intervals of Campanian, Priabonian, Aquitanian-Burdigalian, Serravalian-Tortonian palaeobathymetry of the Eastern Anatolia has been aimed by taking into consideration the literature of “Triassic-Miocene Paleogeography Atlas of Turkey”. Benthic/ planktonic foraminifera and micro and macrofauna were used to reveal the palaeobathymetry. For the Campanian, the benthic foraminifera such as Orbitoides, Siderolites, Lepidorbitoides, the planktonic foraminifera (Globotruncana Rugoglobigerina, Gansserina), nannoplanktons and macrofossils (pelecypods, ammonoids and rudists) were evaluated. For the Priabonian, the benthic foraminifera (Nummulites, Discocyclina, Actinocyclina, Chapmanina, Eoannularia, Halkyardia), planktonic foraminifera (Turborotalia, Globigerinathea, Globigerina), nannoplanktons, macrofossils (gastropods, pelecypods and corals) were evaluated. For the Aquitanian-Burdigalian, the benthic foraminifera (Miogypsinoides, Miogypsina, Lepidocyclina, Amphistegina, Borelis, Operculina, Archaias), the planktonic foraminifera (Globigerinoides, Globigeriquadrina, Catapsydrax, Globigerina), nannoplanktons, and macrofossils (gastropods, pelecypods, echinoids) are considered. The planktonic foraminifera (Globigerinoides, Globorotalia, Sphaeroidinellopsis, Velapertina, Globigerina and Orbulina) were used for the Serravalian-Tortonian. The Campanian-Tortonian marine connections of the Neo-Tethys period, paleoecology of fossil communities, shelf, slope and deep sea palaeobathymetry with lithofacies aspects were interpreted in the profiles taken from nonpalinspastic and palinspastic palaeogeography maps in “Triassic-Miocene Paleogeography Atlas of Turkey”.

Keywords: Eastern Anatolia, Neo-Tethys, Campanian–Tortonian, palaeobathymetry